

Motion 4: Gratis medlemskap för alla gymnasieelever

Bakgrundsbeskrivning

På Amnesty är medlemskap gratis för alla under 18. De ekonomiska förutsättningarna för resterande gymnasieelever är dock mycket begränsade, trots att man är över 18. Den ekonomiska skillnaden mellan en 17-årig och 18-årig gymnasieelev är inte särskilt stor och även en liten summa kan vara en stor del av det bidrag en heltidsstuderande gymnasieelev får. Vi har själva sett hur skolgruppmedlemmar inte kunnat delta på Amnestys arrangerade träffar på grund av kostnaden.

Förslag

1/3 av all aktivism inom Amnesty utgörs av ungdomsrörelsen och är alltså en viktig del för organisationens totala arbete för mänskliga rättigheter. Kostnaden begränsar myndiga gymnasieelevers möjlighet att engagera sig och deras engagemang riskerar att minska. Att satsa på ungdomsdeltagandet är att satsa på framtiden för Amnesty. Ett tidigt ungdomsengagemang utgör möjlighet till fortsatt arbete för organisationen även efter gymnasiet. En förlorad ungdomsmedlem kan leda till många, många års förlorat engagemang.

Vi föreslår därmed att årsmötet ska besluta:

att medlemskap ska vara gratis för alla som går i gymnasiet oavsett ålder.

Amnesty Sveriges nationella ungdomsråd. Örebro & Trelleborg, 20 april 2024

STYRELSENS MOTIONSYTTRANDE

Amnestys /svenska Amnestys arbete till dags dato

Idag tillämpar svenska Amnesty olika avgiftsnivåer för medlemskap. Den svenska sektionen av Amnestys stadgar slår fast (7.6) att frågan om medlemsavgifternas storlek alltid ska finnas med på årsmötets dagordning. Vid årsmötet 2023 togs beslut om att höja den helbetalande medlemsavgiften till 360 kr. Detta efter att avgiften för personer över 25 år och uppåt hade legat på samma nivå sedan 1998.

Under samma årsmöte beslutades det även att inte höja medlemsavgiften för personer under 25 år. Förklaringen till det var att årsmötet delade styrelsens uppfattning om att det var positivt att behålla en lägre tröskel för unga – i enlighet med Amnestys globala ungdomsstrategi.

De nuvarande medlemsavgifterna är baserade på följande åldrar eller åldersintervall:

Under 18 år – gratis medlemskap

18–19 år – 160 kr per år

20–24 år – 240 kr per år

25 år och uppåt – 360 kr per år

Att avgifterna varierar bottnar i en förståelse för att unga personer på ett generellt plan har en sämre betalningsförmåga då de saknar en stadigvarande inkomst. Men samtidigt är det viktigt att ha i åtanke att människors betalningsförmåga kan skilja sig åt på grund av omständigheter som inte enbart kan förklaras ur ett åldersperspektiv. Här kan exempelvis nämnas skillnader i inkomst och graden av etablering på arbetsmarknaden med mera.

Amnestys planer framöver

Medlemsavgifterna justeras med utgångspunkt från årsmötets beslut. Från styrelsens sida finns det idag inga tankar på att föreslå ändringar av det slag som motionärerna förespråkar.

Konsekvensanalys

Det förslag som motionärerna förordar, dvs att alla gymnasielever ska erbjudas ett gratis medlemskap, medför enligt styrelsen vissa konkreta svårigheter, som bland annat har en teknisk och praktisk grund. Dagens tekniska medlemssystem baseras på medlemmarnas personnummer och inte på information om huruvida personen i fråga går på gymnasiet eller inte. Här ser styrelsen att en konsekvens av motionärernas förslag är att den som går på gymnasiet måste kunna styrka att hen går på gymnasiet. Det skulle medföra både tekniska och praktiska utmaningar, leda till en ökad administration och därmed ökade kostnader – i en tid då Amnestys ekonomi redan är ansträngd.

Men med detta sagt ser styrelsen att det kan finnas anledning att göra en ny översyn av avgiftsnivåerna för medlemskap. Här delar styrelsen motionärernas intentioner och värdesätter verkligen ungdomarnas engagemang och betydelse inom Amnestyrörelsen – på både kort och lång sikt. Styrelsen står helt bakom motionärernas konstaterande om att ett tidigt ungdomsengagemang utgör en möjlighet till ett fortsatt arbete för organisationen.

I en mer grundlig översyn av medlemsavgifterna behöver dock olika parametrar vägas in och då måste även konsekvenserna av olika ändringar bli ordentligt belysta. Här är kostnadsaspekterna en del, dvs vilka effekter skulle eventuella förändringar få på organisationens ekonomi. Men, precis som motionärerna också framhåller, måste även eventuella nackdelar med dagens avgiftsnivåer också tas med i kalkylen.

Oavsett detta så grundar sig styrelsens uppfattning på antagandet att det förmodligen aldrig går att finna en avgiftsnivå som anses godtagbar för alla. Detta eftersom betalningsförmågan liksom betalningsviljan skiljer sig åt mellan individer, oavsett ålder. På grund av frågans komplexitet är det därför inte heller någon

slump att beslutet kring medlemsavgifternas storlek tas i en demokratisk ordning i samband med årsmötena.

Styrelsens yrkande

Då motionen kom in den 23 april, det vill säga efter motionsperioden och dagen före styrelsens sista möte innan årsmötet, har inte styrelsen haft tid att göra en mer genomgående analys av det förslag som motionärerna nu har lagt fram. På grund av tidsbristen anser styrelsen att det vore bättre att se över samtliga avgiftsnivåer på ett mer utförligt och eftertänksamt sätt. Det minimerar risken för felaktiga analyser eller slutsatser som har uppkommit på grund av alldeles för snäva tidsramar.

Styrelsens yrkar utifrån ovanstående resonemang på avslag och föreslår i stället årsmötet

att ge sekretariatet i uppdrag att utreda frågan om medlemsavgifternas utformning och presentera sina slutsatser och eventuella förslag på reviderade medlemsavgiftsnivåer till årsmötet 2025